

Obsah

- 42 **Kdo potřebuje Vistu?**
Vše o přechodu na Windows Vista
- 48 **Mýty a legendy**
Pravdy a mýty o Windows Vista
- 50 **Test bezpečnosti OS**
Vista vs. Linux vs. XP vs. Mac OS

Výběr operačního systému

Výběr operačního systému byl až donedávna snadnou záležitostí – jedinou možností byla pro většinu uživatelů Windows XP. S představením české verze Windows Vista je celá řada uživatelů postavena před dilema... *Petr Kratochvíl, petr.kratochvil@chip.cz*

Zvolit starší, vyzkoušený a stabilní systém, pro který je k dispozici obrovské množství programů a který už většina uživatelů dokonale ovládá, nebo nový, pokrokový systém, který nabídne celou řadu praktických zlepšení a především lepší bezpečnost nejen pro internetové surfování?

Obtížná volba

Výběr operačního systému není nepodobný výběru nejlepšího automobilu, ideální ženy nebo oblíbeného jídla – každý kandidát má své zaryté odpůrce i fanatické příznivce. Vyhledáte-li si na některém z internetových serverů libovolnou diskusi týkající se výběru OS, zjistíte, že na jeden rozumný argument připadá 100 výkřiků typu „XXX je shit“. V tomto článku však nebudeme

řešit otázky typu „Kolikrát je Kubantu lepší než Windows XP“ nebo „Proč si u Apple OS X platíte i za service packy“ (viz <http://radekhulan.cz>). Předpokládáme, že většina uživatelů bude pouze řešit, zda zůstat u XP, nebo přejít na Vistu. Hned v úvodu je nutné poznamenat, že stejně jako neexistuje ideální operační systém, nenajdete ani jednoznačnou odpověď na otázku upgradu. Potřeby a nároky uživatelů jsou ve většině případů natolik rozdílné, že nelze obecně určit, zda se přechod vyplatí, či nikoliv. Přesto existují určité skupiny uživatelů, u kterých lze udělat výjimku...

Surfaři

Je internet vašim každodenním bojištěm? Trávíte většinu času brouzdáním po WWW stránkách, výměnou pošty s půlkou světa nebo žhavením →

téma

Hardware

Jednou z prvních „poplašných zpráv“ byla informace o děsivých hardwarových nárocích systému Windows Vista. Pravdu o tom, co Vista skutečně potřebuje, lze shrnout do tří částí:

1) Základní kategorie, která se označuje jako Windows Vista capable, zaručuje, že na vašem počítači bude Vista bez problémů fungovat. Musíte sice zapomenout na Aero a podobné grafické hračky, nicméně k dispozici budete mít moderní OS. Počítač splňující základní kritéria Vista capable musí mít alespoň 512 MB paměti a procesor o frekvenci minimálně 800 MHz. Tato kritéria už v současné době splňuje naprostá většina nově prodávaných počítačů, a tak Vista nic nezabrání v nahrazení XP ve funkci hlavního OEM OS.

2) Hračičkové a všichni ti, kdo byli uchváteni rotujícími poloprůhlednými okny, by se měli soustředit na kritéria Windows Vista Premium Ready. Zde by měl být minimem 1GHz procesor a 1GB RAM. Zde se také poprvé objevují konkrétní nároky na grafickou kartu. Ovšem ani ty nejsou nijak závažné: 128 MB paměti, DirectX 9, Pixel Shader 2.0, WDDM – tedy nic, co byste nenašli na průměrné grafické kartě.

3) Nároční a „pracující“ uživatelé, všichni ti, kteří chtějí v Aeru navíc provádět psí kusy (a to nejen Photoshop, Bryce, Lightwave a spol.), by si měli objednat alespoň 2 GB paměti a odpovídající procesor. Základem je také karta s 256 MB paměti, doporučuje se však spíše dvojnásobek.

Všichni zájemci o Vistu samozřejmě budou nuceni splnit další (dnes už spíše úsměvné) požadavky. Jedná se o:

- minimálně 15 GB na disku;
- DVD mechaniku;
- připojení k internetu;
- zvukovou kartu.

→ instant messengeru? Pokud ano, pak vám lze přechod na Vistu jednoznačně doporučit. Lepší kontrola uživatelských účtů, snadné surfování s nízkými právy, lepší ochrana paměti a další bezpečnostní prvky zlepšují ve srovnání s Windows XP bezpečnost o několik řádů. Vista nabídne i lepší firewall (optimální je samozřejmě použít profesionální firewall), a pokud použijete alternativní browser, měl by váš pobyt na internetu probíhat bez komplikací. Pár mezer se sice v novém OS najde, ovšem pozornost hackerů je prozatím stále zaměřena na mnohem rozšířenější Windows XP.

Hráči

Jednoznačnou výhodou herních nadšenců bývá kvalitní hardware. Nároky nejnovějších her často přesahují nároky Windows Vista, a tak by pro většinu hráčů neměl být přechod problémem. Naše stanovisko je však opačné. Pokud není výkon vaší sestavy několikanásobně předimenzován, ukousne z něj Vista nezanedbatelné sousto, které může při hraní chybět. Dalším problémem jsou chybějící stabilní ovladače pro některé typy hardwaru. Naopak za velmi pozitivní lze označit fakt, že Vista netoleruje ochrany typu „Starforce“, o kterých jsme už v Chipu psali jako o „komerčních rootkitech“.

Hračičkové

Snad nejjednoznačnější „Ano“ můžeme dát všem hračičkům a tunerům. Zatímco ve Windows XP jste museli k ohromení publika použít desítku externích programů, Vista má vše důležité integrováno. Naprostá většina čtenářů už určitě viděla akční záběry Aera, jen málokterý tuner se při pohledu na tyto efekty ubránil reklamnímu „wow“. Vista však nepreferuje jen potěchu oka. Na své si přijdou milovníci videí a fotografií, nadšení mohou být i ti, kteří rádi využívají drobná vylepšení, pro něž se vžil termín „gadgets“. První zmiňovaná skupina ocení lepší práci s multimédií (a se soubory obecně), druhá bude nadšena z boční lišty plné zmiňovaných „gadgets“. Tyto miniaplikace dokáží téměř vše – od pouhého „efektivního zobrazení času“ až po slideshow oblíbených fotek nebo čtečku RSS.

Pracující

Počítač je váš pracovní nástroj – čekáte od něj jen rychlost, pohodlí a bezpečí, vše zaměřené na dosažení maximálních (vašich) výkonů. V tomto případě záleží naše doporučení pro Windows Vista na dvou faktorech. Prvním je podmínka, aby váš „pracovní software“ ve Vistě fungoval. Podrobnější informace najdete například na adrese www.iexbeta.com/wiki/index.php/Windows_Vista_Software_Compatibility_List.

Druhou podmínkou je ochota (a čas) učit se. Vista dělá a umožňuje dělat celou řadu věcí lépe, ovšem cenou za to je nutnost naučit se nové postupy. Například ve srovnání s přechodem z Windows 98 na Windows XP bude pro většinu uživatelů přechod na Vistu obtížnější.